

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มครือข่ายอำเภอคลองหาด
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระภาคใต้ เขต 1

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เมษายน 2555

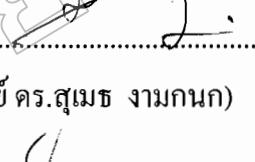
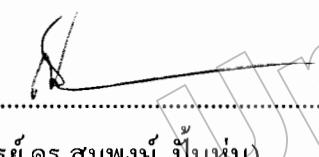
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ เรียมจิต พันพิทักษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.สุเมธ งามกองก)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....

ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมพงษ์ ปินทุน)
.....

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิก)

คณะกรรมการศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิก)
วันที่ ๑๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศคุณปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก่ทีมข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก อาจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการ
ควบคุมงานนิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมพงษ์ ปันหุ่น กรรมการสอบงานนิพนธ์ ผู้วิจัยรัฐศึกษาบชรช.
และการขออนุมัติของคุณปการ

ขอทราบขออนุมัติทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และ
ความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย และขออนุมัติ น้อยแต่ ผู้อ่านวิจัยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระเก้า เขต 1 ที่กรุณานุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล รวมทั้ง
ข้าราชการครูในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระเก้า เขต 1
ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ให้ความคุ้มครอง อาจารย์
เพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณทุกท่าน และขออนุมัติ นายชินก้า พันพิทักษ์ สามีของผู้วิจัย
ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เรียนดี พันพิทักษ์

53970086: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ/ ผู้บริหารสถานศึกษา/ กลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว เขต 1

เริ่มจิต พันพิทักษ์: การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว เขต 1 (A STUDY OF SCHOOL ADMINISTRATORS' LEADERSHIP IN KLONGHAD UNDER THE OF SAKEAO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 1) คณะกรรมการคุณงานนพนธ์: สุเมธ งานกนก, กศ.ด., 121 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้วเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้ปฏิบัติการสอนโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว เขต 1 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการจำแนกตามสถานภาพและเปรียบเทียบจำนวนประชากรกับขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจี้และมอร์เกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณที่ 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 30 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยายและการทดสอบค่าที (*t*-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด มีภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตยและแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำแบบตามสบายอยู่ในระดับน้อย

- การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด จำแนกตามเพศ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ม
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตในการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอ	
คุลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระเก้า เขต1.....	10
การบริหารงานสถานศึกษา.....	12
คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของผู้นำ.....	21
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	79
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการวิจัย.....	98
อภิปรายผล	99
ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก	110
ภาคผนวก ข	114
ภาคผนวก ค	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

ตารางที่

1	สถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	หน้า 90
2	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1.....	91
3	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของภาวะผู้นำ แบบอัตราชิงป้าโดยของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1.....	92
4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของภาวะผู้นำ แบบประชาชิงป้าโดยของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1.....	93
5	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของภาวะผู้นำ แบบตามสบายของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1.....	94
6	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอ คลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายค้าน้ำหนักตามเพศ.....	95
7	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอ คลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	96
8	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอ คลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสะแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระเบียง เขต 1..... 115

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 5
2 แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผล.....	15
3 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมาส โลว์ (Maslow) มี 5 ลำดับ.....	17
4 แสดงความสัมพันธ์ทฤษฎีแรงจูงใจ (Maslow - Herzberg).....	18
5 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชา.....	31
6 ค่าร้อยละในงานรับผิดชอบของผู้นำระดับต่างๆ.....	47
7 รูปแบบของการบริหารแบบตามๆไป.....	62
8 ผู้นำที่ไม่มีประสิทธิผลและผู้นำที่มีประสิทธิผล.....	64